

عنوان مقاله:

مطالعه سیتوتاکسونومی چندتاکسون از جنس درمنه (*Artemisia L*) در خراسان رضوی

محل انتشار:

دوازدهمین کنگره ژنتیک ایران (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

محمود متقی نیا - عضو هیئت علمی گروه زیست شناسی دانشگاه پیام نور فردوس

جواد قریشی الحسینی - عضو هیئت علمی گروه زیست شناسی دانشگاه فردوسی مشهد

بهزاد امرایی - عضو هیئت علمی گروه زیست شناسی دانشگاه پیام نور فردوس

خلاصه مقاله:

به منظور مطالعات سیتوتاکسونومی گیاهی، نیاز به بررسی های ژنتیکی پایه از قبیل مطالعات سیتوژنتیکی و تعیین سطح پلوئیدی گونه ها می باشد. مطالعات سیتوژنتیک اغلب در گیاهانی انجام شده است که استفاده زراعی، صنعتی و دارویی دارند و بخش عمده ای از گیاهان وحشی که هنوز موارد استفاده آنها مشخص نشده است از مطالعات سیتوژنتیکی بی بهره مانده و ساختار و تعداد کروموزوم های آنها بررسی نشده است. علیرغم وجود گونه های مختلف و متعدد جنس *Artemisia L* در ایران مطالعات سیتوژنتیکی بسیار محدودی در کشور انجام شده است. هدف از این مطالعه بررسی روابط خویشاوندی 6 گونه از جنس درمنه *Artemisia L* در خراسان رضوی به کمک شواهد کروموزومی و آنالیز کاریوتیپ است. بدین منظور پس از جوانه دار کردن بذرها، مراحل پیش تیمار، تثبیت، هیدرولیز، رنگ آمیزی بر روی مریستم ریشه بذرهایی رویش یافته انجام شد و از آنها اسلایدهای میکروسکوپی تهیه گردید. سپس تعداد 5 سلول از هر گونه انتخاب و از نظر ویژگی های کروموزومی شامل تعیین عدد کروموزومی، سطح پلوئیدی، تهیه کاریوتیپ و ترسیم ایدیوگرام گونه ها مورد بررسی قرار گرفتند. مرحله بعد بررسی کاریوتیپ گونه ها شامل تعیین طول هر کروموزوم، طول بازوها، نسبت طول بازوی بلند به کوتاه، تعیین فرمول کاریوتیپی هر گونه بر اساس روش لوان و تعیین تقارن کاریوتیپ گونه ها مطابق روش استبیز انجام شد. این بررسی نشان داد که گونه های مذکور براساس عدد پایه کروموزومی به 2 گروه تقسیم می شوند: گروه اول شامل 4 گونه دیپلوئید *A. annua*, *A. biennis*, *A. persica*, *A. absinthium* با عدد پایه کروموزومی $x=9$ ($2n=2x=18$) بودند که همان عدد پایه کروموزومی اغلب تاکسون های جنس *Artemisia*، تبار *Anthemideae* و تیره *Asteraceae* است. گروه دوم شامل 2 گونه دیپلوئید (*A. scoparia*, *A. vulgaris*) با عدد پایه کروموزومی $x=8$ ($2n=2x=16$) بودند که کمتر در تاکسونهای مذکور مشاهده می شود. از لحاظ تقارن کاریوتیپی نیز در بین 4 گونه مذکور، *A. annua* و *A. biennis* و در بین 2 گونه فوق *A. vulgaris* و *A. scoparia* به ترتیب متقارنترین و نامتقارنترین کاریوتیپ را داشتند. شواهد کروموزومی و سایر جزئیات آنالیز کاریوتیپ گونه ها می تواند در تعیین روابط خویشاوندی گونه ها از نظر صفات کروموزومی، سازنده ی جمعیت های مختلف و کشف ارتباط میان آنها به ما کمک کند.

کلمات کلیدی:

Artemisia؛ شمارش کروموزومی، سیتوتاکسونومی، کاریوتیپ، ایدیوگرام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/227336>

